



DATOS IDENTIFICATIVOS

Sistemas ciberfísicos

Materia	Sistemas ciberfísicos			
Código	V04M183V01105			
Titulación	Máster Universitario en Industria 4.0			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Soto Campos, Enrique			
Profesorado	Fernández Ulloa, Antonio Soto Campos, Enrique			
Correo-e	esotoc@uvigo.es			
Web	http://masterindustria40.webs7.uvigo.es/wordpress/			
Descrición xeral	Coñecer os elementos e principios de funcionamento dos sistemas ciberfísicos resultado da integración de procesos físicos, computacionais e de comunicacións			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B2	Resolución de problemas.
B5	Comunicación oral e escrita en lingua propia.
B7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo.
C11	Coñecer e utilizar os elementos e principios de funcionamento dos sistemas ciberfísicos resultado da integración de procesos físicos, computacionais e de comunicacións.
C12	Desenvolver sistemas ciberfísicos para a súa aplicación a solucións de produto e de proceso nas fábricas, empregando procedementos de Enxeñaría de Sistemas.
D1	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
D2	Incorporar no exercicio profesional criterios de sustentabilidade e compromiso ambiental. Adquirir habilidades no uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D3	Traballo en equipo multidisciplinar

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Coñecer os elementos e principios de funcionamento dos sistemas ciberfísicos resultado da integración de procesos físicos, computacionais e de comunicacións.	A5 B5 C11 C12 D1

2. Coñecer as aplicacións dos sistemas ciberfísicos no contexto da Industria 4.0.	A1 B5 C11 C12 D2
3. Desenvolver sistemas ciberfísicos para a súa aplicación a solucións de produto e de proceso nas fábricas 4.0, empregando procedementos de Enxeñaría de Sistemas.	A2 A5 B2 B7 C11 C12 D3
Aplicar os criterios de eficiencia e calidade ao desenvolvemento de sistemas ciberfísicos.	C11 C12

Contidos

Tema	
1. Os sistemas ciberfísicos na Industria 4.0.	Introdución
2. Integración de procesos físicos, computacionais e de comunicacións.	Conceptos básicos
3. Compoñentes dos sistemas ciberfísicos: subsistemas, funcións e relacións internas e externas.	3.1. Sistemas embebidos 3.1.1. Microprocesadores e microcontroladores 3.1.2. Programación 3.1.3. Periféricos de microcontroladores 3.2. Comunicacións 3.2.1. Principios das comunicacións dixitais 3.2.2. Comunicacións industriais 3.3. Sensores e actuadores 3.3.1. Sensores 3.3.2. Actuadores
4. Aplicacións dos sistemas ciberfísicos na industria.	4.1. Sistemas de comunicacións industriais 4.2. Arduino
5. Desenvolvemento de sistemas ciberfísicos para solucións de produto e de proceso.	Exemplos prácticos.
6. Aplicación da Enxeñaría de Sistemas ao estudo dos sistemas ciberfísicos.	Introdución
7. Análise do desempeño dos sistemas ciberfísicos.	Exemplos prácticos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	9	12	21
Resolución de problemas	5	20	25
Prácticas de laboratorio	10	15	25
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exporanse os aspectos máis importantes da materia, buscando a participación activa do alumno expondo cuestións que debe resolver en clase.
Resolución de problemas	Os alumnos resolverán na clase coa axuda do profesor exercios de aplicación da teoría.
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio con sistemas embebidos, sensores e sistemas de comunicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O alumnado poderá acceder en calquera momento a apoio académico a través das titorías no despacho do profesor ou sala virtual e o correo electrónico.
Prácticas de laboratorio	O alumnado poderá acceder en calquera momento a apoio académico a través das titorías no despacho do profesor ou sala virtual e o correo electrónico.
Probas	Descrición

Exame de preguntas obxectivas	O alumnado poderá acceder en calquera momento a apoio académico a través das titorías no despacho do profesor ou sala virtual e o correo electrónico. O alumnado estará controlado en todo momento durante as probas.
-------------------------------	---

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Observación Sistemática. Actividades complementarias de avaliación continua	30	A2	B2 B5	C11 C12	D1 D2 D3
Prácticas de laboratorio	Presentacións/Traballo/Proxecto/Informe de Prácticas	50	A5	B5 B7	C11 C12	D1 D2 D3
Exame de preguntas obxectivas	Exame de preguntas obxectivas. Probas obxectivas parciais e/ou finais	20	A1 A5	B5	C11 C12	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os/As estudantes que non superen a materia en formación continua na convocatoria de primeira oportunidade, de cada curso académico, na que a distribución de pesos de avaliación é a anteriormente indicada, terán a posibilidade de presentarse a un exame de preguntas obxectivas, de valor o 100% da nota final, en sucesivas convocatorias que non sexan a de primeira oportunidade de cada curso académico.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético axeitado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, por exemplo), considerarase que o/a alumno/a non xunta os requisitos necesarios para superar a materia. Dependendo do tipo de comportamento non ético detectado, poderase colixir que o alumnado non alcanzou as competencias necesarias para superar a materia. Espérase do estudantado un comportamento respectuoso, digno e de colaboración co sistema docente, profesorado, coordinación e persoal de administración e servizos do mestrado. Calquera cuestión debida á falta de comportamento ético e digno do estudantado poderá ter repercusión sobre a avaliación da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Enrique Mandado Pérez et al, **SISTEMAS DE AUTOMATIZACIÓN Y AUTÓMATAS PROGRAMABLES**, 3, Marcombo, 2018

Daniel Lozano Equisoain, **Arduino Práctico. Edición 2017**, Anaya, 2017

Bibliografía Complementaria

Edited by Bogdan M. Wilamowski J. david Irwin, **The Industrial Electronics Handbook: Industrial communication systems**, 2, CRC Press Taylor & Francis Group, 2011

Simon Monk, **Programming Arduino: Getting Started with Sketches**, 2, McGraw-Hill Education TAB, 2016

Recomendacións